

Rapport della Cumünanza radio rumantsch : 1953-54

Autor(en): **Murk, Tista**

Objekttyp: **Article**

Zeitschrift: **Annalas da la Societad Retorumantscha**

Band (Jahr): **68 (1954-1955)**

PDF erstellt am: **17.07.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-221566>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Rapport della Cumünanza radio rumantsch

1953-54

Daspö ils prüms schner 1954 la Cumünanza radio rumantsch fa part eir ella da la Società svizra da radiodiffusiun. La supranza ha perquai chattà per bön da cumanzar cun la publicaziun da rapports chi dessian gnir impalmats minch'an a tuots commembers. Quists rapports spievlaran cuortamaing la vita rumantscha sül champ dal radio, üna actività brichafat nouva, mo tras l'admissiun aint il ravuogl svizzer d'uossinvia legalisada.

Quist prüm rapport stampà voul dar ün sguard inavo sün l'inter svilup da la lavur per las emissiuns rumantschas, avant e daspö la fundaziun da la Cumünanza fin al momaint ch'ella fa part da la Società svizra da radiodiffusiun.

Sar directur dr. Job scriva aint il ultim rapport 1953 da la Società da radio a Turich cun regard a las relaziuns da quel studio cun nus Rumantschs:

»Cun l'an scuors glivra üna lunga e sco chi voul parair früttaivla perioda da la chüra voluntaria da la cultura rumantscha tras nos studio. In avegnir sarà quai l'incumbenza da la Cumünanza radio rumantsch e da sia cumischiun dals programs da proponer emissiuns our dal Grischun rumantsch, da las intermediar e da las parderdscher tant inavant cha quai sarà pussibel. Il studio da Turich s'allegra da pudair emetter quellas e da pudair lavurar inavant culs circuls rumantschs in möd agreabel e früttaivel, sco chi füt il cas plü bod sün basa libra.«

Il svilup da las emissiuns rumantschas

In fat, tenor alchas notizchas cha nus avain pudü far in passand, as po constatar cha daspö l'an 1925, dimena ün an davo la fundaziun dal studio da Turich, nossa lingua ais adüna gnüda resguadada vieplü frequentamaing illas emissiuns radiofonicas da Beromünster. Al cumanzamaint da l'an 1925 han resunà chanzuns rumantschas tras las uondas dal radio e quai grazcha ad üna

intervenziun da signur Felix Huonder a Turich (cf. Gasetta romantscha 1925 nr. 5). L'an 1926 davò Büman füt eir nos rumantsch rapreschantà darcheu in ün program talian-rumantsch e'l 1927 ha fingià l'Uniun rumantscha Turich sport üna intera sairada al radio!

Ils prüms zaps rumantschs al radio avainsa dimena d'ingrazchar a noss Rumantschs a Turich cun signur Felix Huonder a la testa! Quai vulain nus gugent racugnuoscher cun ün cordial padeis als »ruotters« dal radio rumantsch giò la Bassa, notificand cun satisfacziun cha güst l'iniziant e pionier Felix Huonder, senza eir hoz amo aint illa suprastanza da la Società da radio a Turich, ün'onur ch'el merita eir scha seis merit nu füss oter co quel d'avair battü la strada per la quarta lingua al radio!

A quists prüms pass magari cuntriants sieuan svelto indavorouda emissiuns plü sustanzialas: chanzuns e referats davart problems linguistics, litterars ed economics scopür sur dal chant rumantsch, sur da l'istorgia e cultura rumantscha etc. etc. Quistas emissiuns sun statta tuottafat sporadic, gnivan beneventadas però quasi generalmaing illa pressa eir na rumantscha e daivan minchatant andit a capitadas cha nus sentin hoz bod sco anecdotes. Nun ais quai nempe üna anecdota fatta, scha davò ün referat sur da l'agüd a la populaziun muntagnarda e davò ün pêr chanzuns da la Ligia Grischa Glion, ün signur as s-chüsa in tuotta fuorma per avoir offais plü bod üna jada als Rumantschs cun dir publicamaing tras il radio cha nossa lingua saja be ün dialect vulgar; davò quista emissiun fa el darcheu bun quell'errur constatand cha'l rumantsch saja üna lingua svizra e lapro amo ufficiala in Grischun! (cf. Gazzetta ladina 1933 nr. 6). Las emissiuns sporadic rumantschas chattan bainbod eir aint illa pressa svizra menziuns bainvugliantas, sco quella dal »Radiohörer« a Zofingen, dals 12 avuost 1933 nr. 22, chi d'ais dedichà al rumantsch; Raetus pretendà là cha'l rumantsch vegna resguardà al radio svizzer cun almain ½ ura al di, dimena cun 26 uras l'an, chosa zuond güstifichada a proporziun cun la populaziun rumantscha!!! Uoi, scha tals giavüschs »pretensius« vessan gnü sentur, schi füss tschert hoz fingià realisà quel oter giavüsche d'ün correspondent illas gazettas dal di chi vuol l'installaziun d'ün agen »transmittent« da radio per nos chantun e per la lingua rumantscha! Proposta chi gnit fatta

be amo avant ün an darcheu aint illa gazetta svizzra dal radio! La Gazetta ladina 1933 nr. 20 sustegna quella idea bricha nouva, mo nu less chi gniss alura ad emissiuns da musica »da jats« da San Murezzan etc., bainschi a da quellas chi servissan a la cultura rumantscha e nu la güdessan suotminar!

L'an davo fingià as sainta sforzs sistematices per las emissiuns da vart rumantscha, scha la Lia rumantscha incumbenza a seis secretari dad elavurar ün program per las emissiuns 1934/35 (Gazetta ladina 1934 nr. 43). I s' eira dimena quella jada fingià rivà a stabilir üna spezcha da plaiv per ils programs, destinand ün intermediader per l' inter intschess rumantsch! Hoz avain nus trais fin tschinch da quels! Quant inavant cha quist intermediader dals programs haja funcziunà o bricha nu savain nus però.

Intant la discussiun sur da l' admissiun dad emissiuns rumantschas al radio vain adüna plü viva, per e cunter. Las simpatias da la Svizra tudais-cha nun ans mancan, mo amo daplüs provenan da la Svizra francesa e taliana (Gazetta ladina 1934 nr. 3). Pustüt la chanzun chantada dals cors rumantschs chatta buna accoglientscha. Illa Gazetta da radio Turich nr. 51 vuol ün correspondent daplüs emissiuns in tuot noss idioms, mo la redacziun respuonda be süt e sech cha per daplüs emissiuns nun exista da-fatta ingün bsögn, causa cha las reacziuns dal public (rumantsch) sün nossas emissiuns sajan raras. Adüna la medemma lera: Las autoritats chi as fatschendan da las emissiuns rumantschas s' al-maintan hoz amo cha 'ls rebombs dal public sün lur programs sajan zuond s-chars e chi nu sapchan mâ, scha lur lavur saja agraddida o brich. I's benevainta criticas bainmotivadas. Quellas nun han dad esser be lodavaglias, i's das-cha tranquilmaing eir dir chosas main plaschantinantas schi sun bain argumentadas. Forsa cha la reacziun dals auditours as lascha far plü facilmaing d' uossa davent chi s' ha la pussibilità da scriver directamaing a la Cümünanza o als intermediaders stess, schi s' as schena d' as volver a Turich. La critica po be güdar a meglrar nossas emissiuns, impè cha silenzi demonstrescha indifferenza e dischinterest chi pudess avair üna influenza malfrüttaivla sün tuotta lavur al radio.

Da l' an 1935 davent registrain nus qui e là eir üna predgia rumantscha e dal 1936 dafatta üna emissiun sur Monte Ceneri (referat talian inramà da chanzuns ladinis). L' an 1937 emetta

quist studio talian ün inter program davent da San Murezzan (chanzuns e recitaziuns). I's sainta insomma vieplü s' approssmar l' aurora dal rumantsch, quella levada chi gnit a la fin incorunada l' an 1938 tras sia racugnuschentscha sco quarta lingua naziunala. Las singulas cuortas emissiuns as müdan quasi trasoura in sairadas rumantschas serradas. Na be Beromünster, mobain eir Monte Ceneri, Sottens e Schwarzenburg vegnan interessats per nossa lingua e cultura e güdan fermamaing a propagar nossa chossa in fatscha a la votaziun federala sur da la quarta lingua. Ils homens chi sun stats a la testa da quel inter movimaint ans sun cuntschaints a nus tuots. Eir las emissiuns plü cuortas cun chanzuns e musica grischuna e rumantscha as sieuan uossa plü suvent. Id ais il temp ingio cha la vusch rumantscha as fa udir eir in otras linguas plü frequentamaing co ünsacura avant e davo l' arcugnuschentscha da la quarta lingua. Id ais il temp chi vain s-chaffida la cronica rumantscha in lingua tudais-cha, quella cronica chi gnit discuurrida da dr. Gian Caduff, dr. Andrea Schorta, prof. Ramun Vieli e prof. R. O. Tönjachen, alura per incumbensa stabla d'ürant 10 ans da dr. Ervin Durgiai e dr. Jon Pult, ed uossa da dr. Donat Cadruvi sco successur da dr. Durgiai, invezza cha dr. Pult sta ad interim amo a disposiziun. L' an 1938 ais eir l' an da la francada da nossas emissiuns rumantschas al radio da Turich e plü tard s'ha dafatta pudü stabilir sairas fixas per noss programs: il prüm venderdi dal mais da las 17.30 a las 18.00 ün' ura d' uffants, il medem di da las 21.00 a las 22.00 ün sairada rumantscha cun üna cronica economica, per sursilvan da vegl cussglier guvernativ Seb. Capaul, Lumbrein, per ladin il prüm da vegl cussglier guvernativ dr. Robert Ganzoni, Schlarigna ed uossa da dr. Eduard Ganzoni Turich (daspö l' october 1951 düra quella saira dafatta fin las 22.15); mincha oter mais üna pedgia protestanta o catolica e quatter jadas l' an üna cronica culturala discuurrida per tudais-ch. Danouvmaing, l' an 1954, ha il studio tessinais eir darcheu cumanzà cun l' emissiun da cronicas rumantschas in lingua taliana discuurridas da prof. dr. Alex Decurtins ed i sarà nossa mera da pisserar cha eir la Svizzra francesca piglia resguard almain var duos jadas l' an da nossa lingua e cultura, portand cronicas rumantschas per ils audituors frances. Il medem giavüsch vala eir

per l' emittur d' uondas cuortas a Schwarzenburg chi pudess servir da temp in temp cun emissiuns per noss Rumantschs a l' ester.

D' üna novità sül champ d' emissiuns rumantschas stuvainsa tuottüna amo far menziun: dals chatschaders da suns. Quai sun ün tröppet da Rumantschs domiciliats a Cuaira, chi s' han fat per dovair da procurar cha nossa lingua vegna dudida tras las uondas da tuot ils emissuors pussibels svizzers ed esters. Els fan part a la Uniun da chatschaders da suns svizzra (Société des chasseurs de sons, Schweizer Tonjäger-Verband) e van a lur quint a chatscha d' actualitats in nossa terra, las portand alura in qualsia emissiuon naziunala o internaziunala dals catschaders da suns, propagand uschè nossa quarta lingua. A quista plü giuvna organizaziun rumantscha giavüschain bun prosperimaint, perche ils servezzans ch' ella po prestar al rumantsch, sun plü grands da quai chi 's pudess crajer.

Part administrativa

Ed uossa, davo cha nus avain dat ün cuort sguard sül svilup da las emissiuns rumantschas, volvain noss' atenziun a la part administrativa da talas.

Sco chi d' ais cuntshaint a tuots amis dal radio rumantsch, daspö l' an 1946 exista nossa Cumünanza. Mo las emissiuns, a partir da l' an 1938, l' an da nossa racugnuschentscha sün champ naziunal sco quarta lingua, han survgnü üna chüra programmatica speciala. Il rapreschantant rumantsch aint illa cumischiun dals programs da Beromünster, vegl cussglier guvernativ dr. Robert Ganzoni, Schlarigna, ha s-chaffi in stret contact cul studio da Turich üna organisaziun consultativa chi cumpigliaiva rapreschantants da tuot ils idioms rumantschs. Our da quist forum plü grand as fuormet cul temp üna pitschna cumischiun da programs da trais homens: prof. dr. Alfons Maissen per la Surselva, Steivan Loringett per il Grischun central e dr. Jon Pult per la part ladina. Cun la fundaziun da la Cumünanza radio rumantsch (ella as nomnaiva il prüm Pro radio rumantsch) als 12 october 1946 a Cuaira, la lavur dal studio e la propaganda per la chosa dal radio in terra rumantscha stessa gnit sustgnüda ed intensivada fermamaing. Sia

incumbenza speciala ais, seguond ils statüts in vigur, d'intermediar emissiuns radiofonicas da l'intschess rumantsch o da vart rumantscha« ed ella tschercha da »ragiundscher sia mera sco commembra da la Società svizzra da radiodiffusiun«. A tal scopo il prüm parsura e fundatur dr. Ganzoni e seis successur, il suottascrit, han inoltrà repetidas instanzas a Berna per la racugnuschentscha ufficiala da nossa Cumünanza. L'an 1952 alura gnit discuss sur da noss giavüschs aint illa radunanza da delegats da la società svizzra cun ün resultat positiv per nus. Mo causa la reorganisaziun da la società svizzra stessa, as stuvet spettar il cunsentimaint dal Cussagl federal e quel gnit dat culs prüms schner 1954. Nus vezzain cha fingià da bel principi nan la mera d'eira adüna il stadi sco ch'el ais hoz, il qual ans permetta uossa d'ans pudair dostar per noss interess inandret eir sün champ svizzer. Fin a quist termin vivaivan nus propi be da la bainvuglientscha da la direcziun dal studio da Turich, ün fat chi nu's dascha invlidar e per il qual nus debitain tuotta racugnuschentscha als amis turichais. Üna seguonda luotta s'ha gnü da bel cumanzamaint nan per sfruntar a tuottas tentativas da translocar las emissiuns rumantschas al studio da Monte Ceneri, üna chosa impussibla in mincha regard. Il prüm paraiva quai sco scha las instanzas cha nos premurus fundatur dr. Ganzoni tramettet al departamaint federal da la PTT, al qual suottastà il radio svizzer per la concessiun, nu vessan propi ingünas vistas da gnir exaudidas. I ha propi vuglü üna constellaziun dal tuot speciala, surtuot la clamada da sar prof. Ramun Vieli barmör aint il comitè central da la società svizzra (l'an 1951), per pudair a la fin rivar ad ün böt cun nossas petiziuns. Cur cha nossa ultima istanza, suot meis presìdi, get a Berna, la chosa d'eira tant inavant madürada tras l'intervenziun diplomatica ed intensiva da prof. Vieli. Arrivats al böt vuglü, nu daschainsa tralaschar ün ingrazchamaint special a l'instancabel dr. Ganzoni chi ha güdà a splanar la via cha nus eschan parcurrüts, a signur Carl giò Berna chi ans ais adüna stat ün bun cussgliader ed animader illa luotta battüda. Quant gugent avessan nus express nossa plaina racugnuschentscha a prof. Ramun Vieli per tuot quella lavuruna ch'el ha fat per nossa Cumünanza in quel cuort temp ch'el ais stat commember da la suprastanza centrala a Berna. Quai cha nus pudain far per salvar sia memorgia

sur la fossa oura ais: cuntinuar la lavur in seis sen, restar fidels a seis princips da conciliaziun e d' ün cumplet as dar via a la buna chosa, renunzchand a tuottas aspiraziuns privatas ed a tuot pensar da pitschen.

Schi nu s' ha neir dudi bler our il public da noss fastidis e bsögns, i gnit internamaintg tuottüna lavurà intensivmaing pustüt in vista a la reorganisaziun da nossa Cumünanza, in vista a l' admissiun aint illa società svizzra. Mo eir davo raggiunt quella mera, la suprastanza nun ha pudü posar laschantiva sün las urbajas frais-chas. Nossa Cumünanza sta hoz sün üna basa bler plü vasta chi tegna daquint da la multifarietà da nossas valladas e tschercha d' as dar la dretta paisa invers l' extern. L' intensivaziun per la lavur dals programs dumanda sforzs in sen qualitativ. Il prüm böt rapreschantativ as craja d' avair cuntendschü tras la tschernà d' üna suprastanza plü granda cha nus avain nomnà il Cussagl (17 commembers) e d' üna giunta administrativa chi 's clama cuortamaing suprastanza (5 commembers). La lavur per ils programs praista dad uossa davent üna cumischiun locala plü granda, la quala sto resguardar ils differents idioms e las duos confessiuns. Sün champ federal ans spetta eir lavur tras üna delegaziun aint il comitè central da la Società svizzra da radiodiffusiun (dr. Ervin Durgiai; prof. Vieli d' eira clamà in quel uffizi tras il Cussagl federal), per la cumischiun dals programs regiunala da Beromünster vainsa eir elet 2 delegats (dr. Alex Decurtins e dr. Jon Pult; fin in uossa d' eira sar dr. R. Ganzoni aint in quella cumischiun, eir el clamà allà tras il Cussagl federal) ed a la radunanza generala a Berna avain nus il dret da trametter 6 rapreschantants da nossa Cumünanza. Ils problems chi ans occupan sun dimena dal tuot nouvs e d' üna muntada blerun plü granda da quels chi ans fatschendaivan avant l' admissiun sün champ federal. Nus eschan persvas cha tuot quels homens chi sun tschernüts in tuot quels posts serviran cun plaschair e prudentscha a nossa chosa rumantscha aint il ravuogl svizzer. Mo eir quels chi nun han gnü la favur da pudair rapreschantar la Rumantschia sün terrain federal, s' han inchargià üna lavur importanta, perche dad els e da lur lavur dependa quai, scha nos radio rumantsch sarà a l' otezza dal temp o bricha; dad els dependa quai, scha nossas emissiuns spordschan a nos pövel programs degns avuonda da tuot ils sforzs fats

per nossa racugnuschentscha. La cumischiun dals programs surtuot stuvirà trasoura tscherchar da schminuir ils dans per lingua e cultura chi ans po far il radio tras il retschevimaint di per di da programs esters, preparand noss agens programs mensils in ün möd ch' els serviran a nossas meras per il dostamaint da nossa veglia ierta retica.

Singuls fats d' administraziun

La radunanza generala 1953 ha revais ed approvà ils novs statüts, ha tschernü ils novs organs e nomnà per acclamaziun al fundatur e prüm parsura da nossa CRR, vegl cussglier guv. dr. Robert Ganzoni, sco parsura d'onur. In quella radunanza sgr. Carl da Berna ans ha sport ün interessant referat orientativ »La Società svizra da radiodiffusiun ün' instituziun federalista«. Nus vain publicchè quella lavur a man da noss commembers. La suprastanza in uffizi ha gnü d' evader in bleras tschantadas tuot quellas dumandinas e dumandunas chi 's preschantettan a nossa cumünanza, pustüt davo l' admissiun aint illa società svizra. Pro quai tuot s'ha adüna tscherchè eir il contact cun tschellas duos societats sainza studio da la Svizra orientala ed interna.

In prüma lingia aise da manzunar la dumanda cha nus avain fat a Berna per survgnir finanzas. Fingì per l' an 1953 ans admettet la suprastanza centrala ün import da fr. 4 700.— e per l' an 1954 ün tal da fr. 15 000.—. Nus vulain eir in quist lö exprimer a la direcziun generala noss meglders ingrazchamaints per la grand' incletta e bainvuglientscha demuossada per noss bsögn.

Üna cunvegna d' importanza decisiva ais quella cha nus vain fat cun la società da radio a Turich. Ella regla nossas relaziuns cul studio, salvand il status quo da nossas emissiuns. Eir quia avain nus chattà üna jada daplü buna incletta e largia bainvuglientscha, fat chi merita nos plü cordial ingrazchamaint. La cunvegna spetta dal rest amo l' approvaziun tras la suprastanza centrala per gnir in vigur ufficiala; fin cha quist rapport sarà publicchè, sarà datta eir quella.

Divers reglamaints, ordinats tras ils statüts, sun eir redigits da la suprastanza ed han fingì vigur, per ex. il reglamaint per la

cumischiun da programs ed il regulativ per las indemniziuns als organs.

Scha quist prüm rapport annual nu porta neir singuls fats d' administraziun in tuots detagls, schi crajainsa tuottüna d' avoir sport ün retrat sufficiaint da l' inter svilup da nossa Cumünanza radio rumantsch e da la lavur statta fatta fingià avant sia fundaziun, ün retrat forsa amo plü persvasiv co quai chi füss stat la simpla enumeraziun da las fatschendas evasas. Nus ans stimaivan debits a tuot noss commembers üna survista generala dal principi da las emissiuns rumantschas fin al di d' hoz, perche pür dand quist sguard inavo sün l' intera istorgia da nos radio rumantsch s' as po mincha singul far üna idea da l' immensa lavur e da la granda perseveranza cha 'ls defensuors da nossa chosa han gnü per ans garantir ils drets e las libertats d' emisiuns radiofonicas sgüradas e francadas per l' avegnir e cugnuschand l' inter svilup ans pudainsa plü facilmaing e cun nouv curaschi metter a la lavur preschainta e futura a pro da nossa Cumünanza radio rumantsch.

Cul giavüsch ch' ün bun spiert ans guida inavant e cha üna sincera collavuraziun da tuots idioms ans maina a novs success, vögl serrar meis rapport.

Il parsura: Tista Murk

Cuoira, avrigl 1954

Il rapport ais gnü approvà da la suprastanza CRR
als 29. avrigl 1954.

Organs da la Cumünanza radio rumantsch

Cusagl: 17 commembers

- * Badraun Cristian, directur dal telefon, Cuaira, 160, via da Masans
- Caduff Gian, dr., bibliotecar chantunal, Cuaira, 16, via Oberalp
- Cahannes Augustin, dr., cusseglier guvern., Cuaira, 10, via Victoria
- Capaul G. Bistgaun, vegl cuss. guvern., Lumbrein
- Condrau Giusep, dr., cuss. naziunal, Mustér
- Coray Gian, president cumünal, Samedan
- * Durgiai Ervin, dr., Cuaira, 31, via da Masans
- Ganzoni Robert, dr., vegl cuss. guvern., Schlarigna
- * Loringett Steafan, parsura Lia Rumantscha, Cuaira, 47, via Plessur
- * Murk Tista, bibliotecar, Cuaira, 158, via da Masans
- Ragaz Gieri, dr., Andeer
- Rauch Men, redactur, Scuol
- Schmid Töna, inspectur da scoula, Sent
- * Sonder Stefan, dr., Cuaira, 4, via Nord
- Theus Arno, dr., cuss. guvern., Cuaira, 7, via Salis
- Thöny Gion Peder, magister, Riehen (Basilea), 41, in den Neumatten
- Vieli Giusep, dr., cuss. d. stands, 30, Engadinstr., Cuaira

-
- * 5 commembers da la suprastanza (ün per vallada),
lur substituts vegnan clamats our dal Cussagl.

Cumischiun dals programs: 11 commembers

- * Barandun Jonas, magister, Trin
- Biert Cla, magister secundar, Zuoz
- Caduff Cristian, redactur, Cuaira, 4, via Otto
- Caduff Gian dr., bibliotecar chantunal, Cuaira, 16, via Oberalp
- Deplazes Gion dr., professur, Cuaira, 2, via Segantini
- * Maissen Alfons, dr., professur, Cuaira, 14, Weinbergstrasse
- Murk Tista, bibliotecar, Cuaira, 158, via da Masans
- ** Pult Jon, dr., secretari Lia Rumantscha, Cuaira, 8, Gürtelstrasse
- * Semadeni Jon, magister secundar, Scuol
- * Simeon Gion Duno, inspectur da scoula, Lantsch
- Spescha Hendri, magister, Domat/Ems

-
- * intermediaders per il studio da Turich
 - ** president da la cumischiun dals programs

S u b s t i t u t s:

Caduff-Caplazi Sandra, Breil, Hotel Kistenpass
 Dolf Beni, musicher, Cuaira, convict
 Manetsch Gion Arthur, impiegà chantunal, Cuaira
 Mark Toni, magister secundar, Casti
 Morell Ludwig, magister secundar, Zuoz

Rapreschantanzas da la CRR**Comitè central da la Società svizzra da radiodiffusiun:**

dr. Ervin Durgiai, Cuaira, 31, via da Masans
 Substitut: dr. Eduard Ganzoni, Turich, Gladbachstr. 121

Cumischiun dals programs Beromünster:

dr. Alex Decurtins, Cuaira, Regierungsplatz
 dr. Jon Pult, Cuaira, 8, Gürtelstrasse
 Substitut: dr. Andri Peer, Winterthur, St. Georgenstrasse 35

Delegats Radunanza Generala SSR:

Cahannes Augustin, dr., cuss. guv., Cuaira
 Coray Gian, Samedan
 Loringett Steafan, Cuaira
 Murk Tista, Cuaira
 Schmid Töna, Sent
 Sonder Stefan, dr., Cuaira

Revisuors da quints:

Spinas Otto, Tinizong
 Pfister Gallus, Tavau

Emissiuns rumantschas 1953

A. Emissiuns da las nouv

- 9-I-53: Surselva
1. Allocuziun dal president da stadi, signur mastral Gieri Vincenz da Trun.
 2. Concert da la Ligia Grischa Glion (inregistrà a la festa centenara da la Ligia Grischa e da l'Uniun chantunala da chant als 25 mai 1952 a Flem). Chanzuns dad Otto Barblan, Robert Cantieni, Tumasch Dolf e Walther Aeschbacher.
 3. Cronica economica svizzra da v. cuss. gov. Seb. Capaul.
- 6-II-53: Engiadina
1. Pled da prof. dr. Alexi Decurtins in memorgia da prof. dr. Ramun Vieli.
 2. »La chanzun da la libertà«, elavuraziun radiofonica dal festival da Men Rauch per il terz tschientenari da la recuperaziun da l'Engiadina bassa.
 3. Cronica economica svizzra da dr. Eduard Ganzoni.
- 5-III-53: Grischun central
1. Chanzuns dad Ernst Broechin e Duri Sialm (Alice Peterelli sopran, Leni Hofmann orgel).
 2. »En lungatg moribund«, provas da la lingua da Murmarera. Lavur da prof. dr. Lezza Uffer.
 3. Cronica economica svizzra da dr. Eduard Ganzoni.
 4. Chanzuns dal Cor viril da Savognin.
- 10-IV-53: Surselva
1. »Il festival de Porclas«, reproducziun radiofonica dal festival da Toni Halter per il sesavel tschientenari da la libertà sursilvana.
 2. Cronica economica svizzra da v. cuss. gov. Seb. Capaul.
 3. Chanzuns da Gion Giusep Derungs.
- 8-V-53: Surselva
1. »Betschlas malmadüras«, novella da Cla Biert.
 2. »Folclor engiadinais«, suite per orchestra dad Otmar Nussio (Radioorchestra della Radio Svizzera Italiana).
 3. »Nossas randulinas«, l'ultim artichel da Steivan Brunies (cun plets da memorgia da dr. Jon Pult).

4. »La storta da Crusch«, vegl sot engiadinais (chapella dr. Brunies).
 5. Cronica economica svizzra da dr. Eduard Ganzoni.
 6. Amo trais sots engiadinais a la veglia da dr. Brunies (Mastral e mastralessa, Schottisch Martina, Galop II).
- 5-VI-53:
Grischun
central
1. Chanzuns dal Cor viril da Lantsch.
 2. Pezzas per flöta e clavazin da Raffaele d' Alessandro (Eric Padun ed Anne-Marie Wehrle-Stumpf).
 3. »Igl om da l'ava«, gö radiofonic da Giatgen Uffer.
 4. Chanzuns da Duri Sialm e Willy Rössel (Alice Peterelli).
 5. Cronica economica svizzra da v. cuss. guv. Seb. Capaul.
- 3-VII-53
Surselva
1. Chanzuns da la »Serada hilarica della cumpignia de mats de Trun«.
 2. Vuschs rumantschas our dals Stadis Units da l' America: St. Paul, Minnesota. Intermediader: dr. Augustin Maissen.
 3. »Las paterlieras«, cumedgia in ün act dad Alfons Tuor.
 4. Cronica economica svizzra da v. cuss. guv. S. Capaul.
- Avuost: Vacanzas dal studio.
- 4-IX-53:
Engiadina
1. Chanzuns dal Cor masdà da Landquart (Armon Cantieni).
 2. Pro üna famiglia da la Val Müstair a Cuoira, intervista da Tista Murk.
 3. Cumposiziuns per clavazin dad Armon Cantieni.
 4. »Il chöd aint il pot«, cumedgia in ün act dad Otto Berger, tradüt our dal dialect glarunais da Tista Murk.
 5. Cronica economica svizzra da dr. Ed. Ganzoni.
- 2-X-53
Grischun
central
1. »Igl ruschanader Flori Aloisi Zarn da Domat«. Introducziun e schelta dals texts da prof. dr. Leza Uffer.
 2. Contribuziuns da l' Uniun de tamburs da Domat e da la Società da musica Domat.
 3. Cronica economica svizzra da v. cuss. guv. Seb. Capaul.

- 6-XI-53 Surselva
1. Walther Aeschbacher / Alfons Maissen: »Laud al pur e meister grischun«.
 2. »75 onns Uniun de mistergners a Mustér«, dialog e scena festiva da dr. Carli Fry, »Il laud al mistregn«, poesia da Victor Durschei.
 3. Chor mischedau Mustér: chanzun da Conrad Bertogg / S. M. Nay.
 4. »In matg de sempervivas a Sur Decan Gion Cadieli«, allocuziun radiofonica da Gion Deplazes.
 5. Cronica economica svizzra da v. cuss. gov. S. Capaul.
- 4-XII-53 Engiadina
1. »Il program da Schlarigna« da dr. Reto Caratsch. Discuors a la maisa raduonda tanter Bigna Piguet-Lansel, Domenica Messmer, rav. J. U. Gaudenz, dr. Andri Peer, dr. Jon Pult ed Enrico Vital.
 2. Cronica economica svizzra da dr. Ed. Ganzoni.
- 24-XII-53 17.00 — 17.30 »Dad ina rosa nescha ina divina flur«. Chanzuns e poesias da Nadal.

Surselva: 4 emissiuns

Engiadina: 4 emissiuns

Grischun central: 3 emissiuns

Emissiun da Nadal masdada

B. Uras d'uffants

- 9-I-53 Engiadina »Co ch' eu gnit artschvü da sia majestà il rai da Val Glatschera« (Andrea Werro, Scuol).
- 6-II-53: Grischun central »Sco 'gl Giari a survagnieu egn per scis« (Luzi Tscharner, Scharans).
- 6-III-53: Surselva »Tgei vegnas ti, cu ti eis gronds?« (Victor Durschei, Segnes).
- 10-IV-53: Engiadina »Il chavrerin e la diala« (Una parabla da Tista Murk).
- 1-V-53: Grischun central Alice Peterelli chanta e fa musica culs uffants da Savognin. Introducziun da prof. dr. Leza Uffer.

- 5-VI-53 »El liber mund alpin«
Surselva (Andrea Cadruvi, Schluein).
- 3-VII-53 »Ils utschels sun darcho cò, tuots in cumpagnia«.
Engiadina (Giacumin Steinrisser, Schlarigna)
- Avuost: Vacanzas dal studio
- 4-IX-53: »La tgatscha sen igl davos urs an Sursés«
Grischun (Bonifaci Plaz, Savognin)
central
- 2-X-53: »Poets muossan historia«
Surselva (Imelda Monn, Cuera)
- 5-XI-53: »Noss pass da muntagna e 'l trafic da posta«
Engiadina (Enrico Vital, Samedan)
- 4-XII-53 »Ils pasturs ed ils nanins«
Grischun (Göet radiofonic per uffants da Hendri Spescha, Domat)
central
- Engiadina: 4 emissiuns
Surselva: 3 emissiuns
Grischun central: 4 emissiuns

C. Predgias

P r e d g i a s c a t o l i c a s

- 25-I-53: rav. Baselgia, Cumbel (Grischun central)
19-IX-53: rav. Durschei, Sedrun (Surselva)
15-XI-53: rav. Wihler, Zuoz, (Engiadina)

P r e d g i a s r e f u r m a d a s

- 8-III-53: rav. Pallioppi, Knonau (Engiadina)
21-VI-53: rav. Cantieni, Vuorz (Grischun central)
25-X-53: rav. Darms, Puntraschina (Surselva)

6 predgias: 3 per confessiun e 2 per ün per mincha regiun.

D. Cronica rumantscha in lingua tudais-cha

- 15-II-53: dr. Jon Pult
14-V-53: dr. Ervin Durgiai
2-X-53: dr. Jon Pult
27-XII-53: dr. Donat Cadruvi